

Trošarinski institut – direktna isporuka (energenti, alkohol i alkoholna pića)

Željka Marinović, dipl. oec.

Hrvatsko trošarinsko zakonodavstvo propisuje da se trošarinski proizvodi - alkohol i alkoholna pića, duhanske prerađevine i energenti mogu u komercijalne svrhe kretati u sustavu odgode plaćanja trošarine uz primjenu EMCS sustav ili s plaćenom trošarinom (kretanja izvan sustava odgode plaćanja trošarine). U članku ćemo detaljnije razraditi trošarinski institut u trošarinskom poslovanju - direktnu isporuku koji se primjenjuje na nacionalna kretanja i EU kretanje i to na alkohol i alkoholna pića te energente koji se u sustavu odgode plaćanja trošarine primaju na mjesto direktne isporuke koje utvrđuje ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta ili registrirani primatelj.

1. Uvod

Trošarinski propisi počinju se primjenjivati nakon provedbe carinskog postupka puštanja robe u slobodan promet, odnosno trošarinsko postupanje započinje kada trošarinski proizvod dobije status domaće robe (status robe Unije).

Na trošarinske proizvode koji se nalaze u carinskom postupku s odgodom i postupanju ne primjenjuju se odredbe o kretanju trošarinskih proizvoda (u sustavu odgode plaćanja trošarine i s plaćenom trošarinom) iz Glave III. Zakona o trošarinama (Nar. nov., br. 22/13, 32/13, 81/13, 100/15 i 120/15: dalje: ZOT-a), već se postupak provodi sukladno carinskim propisima. Također i kod otpreme trošarinski proizvoda iz jedne države članice EU direktno u drugu državu članicu EU bez fizičkog unosa i smještaja robe u Republiku Hrvatsku a sve u ime i za račun prodavatelja iz RH, isto nije predmet oporezivanja trošarinama u Republici Hrvatskoj a obzirom da se ne radi o kretanju robe iz ili na teritorij RH ista ne podliježe obvezama iz Glave III – Kretanje trošarinski proizvoda, niti drugim odnosnim odredbama ZOT-a. Pravna ili fizička osoba koja obavlja takav promet ne podliježe obvezama prijave djelatnosti i registracije trošarinskih obveznika. Naime ovdje se trošarinska procedura u vezi kretanja takve trošarinske robe provodi na području države članice otpreme/primitka sukladno europskoj legislativi i posebnim propisima odnosno države članice otpreme/primitka, pri čemu obveza obračuna i plaćanja trošarine nastaje u državi članici u kojoj se predmetni trošarinski proizvodi puštaju u potrošnju. Navedeno ne isključuje zakonske obveze evidentiranja predmetnih poslovnih događaja i nastalih poreznih obveza u poslovnim knjigama osobe u Republici Hrvatskoj.

Ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta i registriranom primatelju može se odobriti da trošarinske proizvode - alkohol i alkoholna pića te energente prima u sustavu odgode plaćanja trošarine na mjestu direktne isporuke u Republici Hrvatskoj, u kome slučaju to mjesto utvrđuje ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta ili registrirani primatelj u Republici Hrvatskoj. Mjestom direktne isporuke smatra se mjesto različito od lokacije trošarinskog skladišta odnosno različito od mjesta primitka trošarinskih proizvoda određenog odobrenjem za registriranog primatelja. Primitak trošarinskih proizvoda na mjestu direktne isporuke ne može se odobriti za duhanske prerađevine (nadalje se primaju na odobrenim mjestima primitka) te povremeno registriranom primatelju. Trošarinski proizvodi se isporučuju izravno na mjesto direktne isporuke. Kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine započinje kada alkohol i alkoholna pića te energente otprema ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta iz Republike Hrvatske (nacionalno kretanje), odnosno kada te proizvode otprema ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta ili registrirani pošiljatelj iz druge države članice (EU kretanje). U slučaju EU kretanja primatelj može biti ili ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta ili registrirani primatelj koji ima odobrenje za primanje tih trošarinskih proizvoda na mjestu direktne isporuke, dok u slučaju nacionalnih kretanja primatelj može biti samo ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta koji ima odobrenje za primanje tih trošarinskih proizvoda na mjestu direktne isporuke.

Za poslovanje u trošarinskom sustavu prema ZOT-a se ne naplaćuju upravne pristojbe (čl. 107.a). Obrasci i evidencije propisani Pravilnikom o trošarinama ((Nar. nov., br. 131/15 i 45/16: dalje: POT-

a) mogu se prilagođavati automatskoj obradi podataka s tim da se moraju osigurati najmanje propisani podaci (čl. 169. POT-a).

Carinski uredi nadležni prema sjedištu odnosno prebivalištu trošarinskog obveznika koji obavljaju poslove vezane uz trošarinske procedure propisane su Odlukom o osnivanju, sjedištu i području na kojima djeluju područni carinski uredi, carinski uredi i granični carinski uredi Ministarstva financija, Carinske uprave (Nar. nov., br. 86/13).

Za cjelovit uvid u trošarinske propise i neslužbeni pročišćeni tekst ZOT-a i Pravilnika o trošarinama te upute dostupne su na internet-skim stranicama Carinske uprave, pod linkom <https://carina.gov.hr/pristup-informacijama/propisi-i-sporazumi/trosarinsko-postupanje/2727>

2. Institut direktna isporuka

Člankom 14.a ZOT-a propisano je da nadležni carinski ured može ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta i registriranom primatelju odobriti primitak trošarinskih proizvoda i to alkohola i alkoholnih pića te energenata u sustavu odgode plaćanja trošarine na mjestu direktne isporuke u Republici Hrvatskoj. Za primanje trošarinskih proizvoda na mjestu direktne isporuke sukladno st.4. čl. 14.a ZOT-a ne može se odobriti za duhanske prerađevine (nadalje se primaju na odobrenim mjestima primitka) te povremeno registriranom primatelju.

Mjestom direktne isporuke smatra se mjesto različito od lokacije trošarinskog skladišta odnosno različito od mjesta primitka trošarinskih proizvoda određenog odobrenjem za registriranog primatelja. Za mjesto direktne isporuke u smislu čl. 5. POT-a koji moraju kumulativno biti ispunjeni odnose se na prostor koji udovoljava sljedećim uvjetima:

- odgovarajući prostor na teritoriju Republike Hrvatske sa prostorno-operativnim kapacitetima i logističkim svojstvima mjesta primitka te uključujući odgovarajući sustav mjerenja za trošarinske proizvode koji se zaprimaju (skladišni i/ili proizvođački prostor) sukladno načinu koji je naveden u odobrenju. Iste uvjete mora udovoljiti i mjesto primitka sukladno čl. 30. st.3. t.8. POT-a. Znači da se ne može smatrati zakonitim mjerilom primjerice mjerenja trošarinskih proizvoda putem priručnih mjerila i uređaja ili putem brojila instaliranog na prijevoznom sredstvu bez obzira što je takvo brojilo umjereno od strane nadležnog tijela i ima dokaz o važećoj umjerenosti, putem volumetra na cisterni koja doprema trošarinski proizvod do navedenih lokacija. Također mjesta krajnjih kupaca poput škola, domaćinstava, bolnica ili trajekta ne mogu biti mjesta direktne isporuke jer sasvim nesporno i izvjesno ne udovoljavaju propisanim kriterijima prostorno-operativnih kapaciteta i logističkih svojstava mjesta primitka, što uključuje odgovarajući sustav mjerenja trošarinskih proizvoda koji se zaprimaju,
- prostor koji je u vlasništvu, odnosno zakupu/najmu ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta ili registriranog primatelja, a koje je različito od mjesta primitka navedenog u trošarinskom odobrenju, odnosno odobrenju za registriranog primatelja (npr. benzinske postaje, pogon oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda i sl.) i/ili prostor koji nije u vlasništvu ili stvarnom posjedu ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta ili registriranog primatelja (lokacija krajnjeg kupca),
- prostor koji posjeduje sustav računovodstvenog praćenja poslovanja i vođenja evidencija i
- prostor u kojem se može osigurati provedba nadzora.

Svako pojedino mjesto direktne isporuke i/ili mjesto primitka mora biti odobreno od strane nadležnog carinskog ureda. Ovlašteni dr-

žatelj trošarinskog skladišta i registrirani primatelj podnose pisani zahtjev sa naznačenim mjestima direktne isporuke (jedno ili više) i njihovim identifikacijskim oznakama (maksimalno 10 alfanumeričkih znakova koje određuje podnositelj zahtjeva). Nadležni carinski ured prije donošenja odobrenja mora utvrditi vjerodostojnost činjenica i podataka navedenih u zahtjevu i priložima te na licu mjesta utvrditi da li su ispunjeni uvjeti za primitak trošarinskih proizvoda na mjestu/ima direktne isporuke i/ili mjestu primitka. Ako se utvrdi da podnositelj zahtjeva ne ispunjava propisane uvjete, nadležni carinski ured će odrediti rok za otklanjanje nepravilnosti. U statusnom odobrenju koje se odnosi u redovnom postupku te vrijedi do opoziva navodi se, između ostaloga, adresa mjesta direktne isporuke i pripadajuća identifikacijska oznaka tog mjesta direktne isporuke, naziv i trošarinski broj oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda ako se mjesto direktne isporuke nalazi na lokaciji pogona tog oslobođenog korisnika.

Gospodarski subjekti koji započinju poslovanje s trošarinskim proizvodima, a žele koristiti institut direktne isporuke podnose zahtjev za izdavanje odobrenja za primanje alkohola i alkoholnih pića te energenata na mjestu direktne isporuke istovremeno sa zahtjevom za izdavanje trošarinskog odobrenja za ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta ili zahtjevom za izdavanje odobrenja za registriranog primatelja.

Trošarinski obveznici koji imaju odobrenje za ovlaštenog držatelja trošarinskih proizvoda ili registriranog primatelja s odobrenim jednim mjestom primitka i tijekom poslovanja traže primjenu instituta direktne isporuke, podnose nadležnom carinskom uredu pisani zahtjev za odobravanje primitka alkohola i alkoholnih pića te energenata na mjestu direktne isporuke u okviru već postojećeg statusnog trošarinskog odobrenja odnosno odobrenja za registriranog primatelja.

Registriranom primatelju nadležni carinski ured odobrava samo jedno mjesto primitka trošarinskih proizvoda iz druge države članice Europske unije u sustavu odgode plaćanja trošarine temeljem vjerodostojnosti činjenica i podataka navedenih u zahtjevu i priložima te na licu mjesta mora utvrditi da li su ispunjeni uvjeti za primitak trošarinskih proizvoda na mjesto primitka. Mjestom primitka smatra se samo mjesto koje se nalazi na lokaciji sjedišta tvrtke gospodarstvenika – podnositelja zahtjeva za statusno odobrenje za registriranog primatelja i koje je u njegovom vlasništvu, odnosno zakupu/najmu, pri čemu to mjesto mora posjedovati prostorno-operativne kapacitete i logistička svojstva za primitak trošarinskih proizvoda, uključujući odgovarajući sustav mjerenja za trošarinske proizvode koji se primaju. Iznimno ako lokacija sjedišta tvrtke gospodarstvenika ne posjeduje prostorno-operativne kapacitete i logistička svojstva mjesta primitka, tada se kao mjesto primitka može odobriti drugo (i to samo i isključivo jedno) mjesto na lokaciji koja je različita od sjedišta tvrtke, a koje mjesto posjeduje naprijed navedene uvjete mjesta primitka i u vlasništvu je, odnosno zakupu/najmu gospodarstvenika – podnositelja zahtjeva. Mjesto primitka može biti i pogon oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda ukoliko je registrirani primatelj ujedno i oslobođeni korisnik trošarinskih proizvoda. Ovo se ne primjenjuje na primitak duhanskih prerađevina obzirom da se tada može odobriti više mjesta primitka jer se direktna isporuka ne primjenjuje na duhanske prerađevine. Znači da je odobreno mjesto primitka u pravilu mjesto koje se nalazi na lokaciji sjedišta tvrtke registriranog primatelja (i zadovoljava sve propisane uvjete) odnosno, iznimno mjesto (i to samo i isključivo jedno) koje se nalazi na lokaciji koja je različita od sjedišta tvrtke (i zadovoljava sve propisane uvjete). Međutim, navedeno pojednostavnjenje neće se primijeniti u slučajevima kada se zahtijeva primitak trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine na više mjesta na teri-

toriju Republike Hrvatske. U tom slučaju potrebno je podnijeti pisani zahtjev radi ishođenja odobrenja za direktnu isporuku za sva mjesta na lokaciji različitoj od lokacije sjedišta tvrtke gospodarstvenika. U odnosu na mogućnost ishođenja odobrenja za poslovanje u statusu registriranog primatelja, odnosno u statusu registriranog primatelja s odobrenim mjestom/mjestima direktne isporuke u nastavku se daju primjeri:

Ako posluje samo na jednoj lokaciji:

- gospodarstveniku se odobrava jedno mjesto primitka koje se nalazi na lokaciji sjedišta tvrtke gospodarstvenika koja posjeduje prostorno-operativne kapacitete i logistička svojstva mjesta primitka robe (status: registrirani primatelj).
- gospodarstvenik na lokaciji sjedišta tvrtke ne posjeduje prostorno-operativne kapacitete i logistička svojstva mjesta primitka. Gospodarstveniku se odobrava jedno mjesto primitka koje se nalazi na lokaciji različitoj od lokacije sjedišta tvrtke gospodarstvenika i posjeduje prostorno-operativne kapacitete i logistička svojstva mjesta primitka robe (status: registrirani primatelj).

Ako posluje samo na dvije ili više lokacija:

- gospodarstvenik na lokaciji sjedišta tvrtke posjeduje prostorno-operativne kapacitete i logistička svojstva mjesta primitka te zahtjeva odobravanje primitka trošarinskih proizvoda na mjestu koje se nalazi na lokaciji sjedišta tvrtke te na jednom ili više mjesta koja se nalaze na lokaciji različitoj od lokacije sjedišta tvrtke gospodarstvenika. U tom slučaju se gospodarstveniku odobrava kao mjesto primitka mjesto koje se nalazi na lokaciji sjedišta tvrtke te kao mjesto direktne isporuke svako pojedino mjesto na lokaciji različitoj od lokacije sjedišta tvrtke gospodarstvenika (status: registrirani primatelj s odobrenim mjestom/mjestima direktne isporuke). Napominje se da mjesto direktne isporuke mora udovoljavati propisanim kriterijima.
- gospodarstvenik na lokaciji sjedišta tvrtke ne posjeduje prostorno-operativne kapacitete i logistička svojstva mjesta primitka, a zahtjeva odobravanje primitka trošarinskih proizvoda na dva ili više mjesta koja se nalaze na lokaciji različitoj od lokacije sjedišta tvrtke gospodarstvenika. U tom slučaju se gospodarstveniku odobrava mjesto direktne isporuke za sva mjesta na lokaciji različitoj od lokacije sjedišta tvrtke gospodarstvenika (status: registrirani primatelj s odobrenim mjestom/mjestima direktne isporuke).

Napominje se da mjesto direktne isporuke mora udovoljavati propisanim kriterijima.

S tim u svezi ukazuje se da u slučaju kada je registriranom primatelju već odobreno jedno mjesto primitka na lokaciji različitoj od sjedišta tvrtke, a isti podnese pisani zahtjev za primjenu instituta direktne isporuke, sve lokacije koje ispunjavaju propisane kriterije (uključujući i prethodno odobreno mjesto primitka) biti će odobrene kao mjesta direktne isporuke.

Trošarinskim obveznicima kojima je prije 26. rujna 2015. godine statusnim odobrenjem za registriranog primatelja odobreno više od jednog mjesta primitka trošarinskih proizvoda, isti mogu nastaviti poslovanje pod uvjetima iz važećeg odobrenja najdulje do 26. ožujka 2016. godine. U navedenom roku (najkasnije do 26. ožujka 2016. godine) ti registrirani primatelji dužni su kod nadležnog carinskog ureda u okviru već postojećeg statusnog odobrenja ishoditi odobrenje za direktnu isporuku u kojem će biti navedeno:

- jedno mjesto primitka trošarinskih proizvoda na teritoriju Republike Hrvatske (za prethodno odobreno mjesto primitka

koje se nalazi na lokaciji sjedišta tvrtke gospodarstvenika i posjeduje prostorno-operativne kapacitete i logistička svojstva mjesta primitka) i jedno ili više mjesta direktne isporuke (za sva prethodno odobrena mjesta primitka koja se nalaze na lokaciji različitoj od lokacije sjedišta tvrtke gospodarstvenika), ili

- samo mjesta direktne isporuke, u slučaju kada se sva prethodno odobrena mjesta primitka nalaze na lokaciji različitoj od sjedišta tvrtke gospodarstvenika.

Sva odobrenja za registriranog primatelja koja su donesena prije 26. rujna 2015. godine i kojima je odobreno samo jedno mjesto primitka trošarinskih proizvoda, ostaju važeća do opoziva. Registrirani primatelj koji ima odobrenje za primanje u sustavu odgode plaćanja trošarine duhanskih prerađevina, alkohol i alkoholna pića i/ili energenata na više mjesta primitka koja se nalaze na lokacijama različitim od lokacije njegovog sjedišta, u obvezi je ishoditi odobrenje za direktnu isporuku unutar postojećeg statusnog odobrenja i to samo u odnosu na primitak alkohol i alkoholna pića i/ili energenta na mjesto direktne isporuke.

Obveza obračunavanja trošarine za trošarinske obveznike (ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta ili registrirani primatelj) koji imaju odobrenje za primanje trošarinskih proizvoda na mjestu direktne isporuke (mora biti naveden u e-TD kao primatelj) nastaje sukladno čl. 22. st. 1. t. 1. ZOT-a u trenutku zaprimanja trošarinskih proizvoda u mjesto direktne isporuke na teritoriju Republike Hrvatske. Iznimno, obveza obračuna trošarine ne nastaje:

- ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta ako je mjesto direktne isporuke pogon oslobođenog korisnika trošarinski proizvoda (nije bitno je li u njegov pogon za koji ima i odobrenje za oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda ili drugi pogon za koji on nema odobrenje) i ako su ispunjeni uvjeti iz čl. 71. i čl. 117. POT-a,
- registriranom primatelju koji istovremeno ima i status oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda za primanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine na mjestu primitka i/ili mjestu direktne isporuke, obuhvaćene odobrenjem za oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda (čl. 57. st. 6. POT-a).

Naime prema čl. 22. st. 1. t.1.ZOT-a registriranom primatelju koji u okviru svoje registrirane djelatnosti može primati trošarinske proizvode iz druge države članice Europske unije u sustavu odgode plaćanja trošarine obveza obračuna i plaćanja trošarine nastaje u trenutku primitka trošarinski proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine iz druge države članice EU. Navedeno znači da ako je registriranom primatelju kao mjesto primitka i/ili mjesto direktne isporuke trošarinski proizvoda odobren pogon oslobođenog korisnika trošarinski proizvoda:

- nekog drugog gospodarskog subjekta, obveza obračuna i plaćanja trošarine nastaje u trenutku primitka trošarinski proizvoda, s time da u tom slučaju sukladno čl. 28. ZOT-a oslobođeni korisnik trošarinski proizvoda koji je trošarinske proizvode na koje je plaćena trošarine utrošio za propisane namjene (namjene iz čl. 61.st.1.t. 4 do 12. i čl. 101.st.1.i 8. ZOT-a) ima pravo na povrat plaćene trošarine
- za koji ima odobrenje za oslobođenog korisnika trošarinski proizvoda, obveza obračuna i plaćanja trošarine ne nastaje.

U odnosu na obračun trošarine relevantnom dokumentacijom smatrati će se e-TD i potvrda o primitku podnesena putem EMCS sustava kao dokument kojim trošarinski obveznik koji ima propisano odobrenje za primanje trošarinskih proizvoda na mjestu direktne isporuke na teritoriju Republike Hrvatske konstatira zaprimljenu ko-

ličinu robe na mjestu direktne isporuke, uz napomenu da navedeno ne isključuje i drugi način utvrđivanja stvarno zaprimljenih količina trošarinskih proizvoda. Potvrda o primitku putem EMCS sustava podnosi se odmah, a najkasnije petog radnog dana nakon primitka trošarinskih proizvoda na mjestu direktne isporuke. U potvrdi o primitku ovlaštenu držatelja trošarinskog skladišta ili registrirani primatelj iz Republike Hrvatske u svojstvu primatelja konstatira količinu trošarinskih proizvoda koja je zaprimljena na mjestu direktne isporuke odnosno eventualna odstupanja (npr. manjkove ili viškove) u odnosu na količinu i podatke koje je pošiljatelj naveo u e-TD-u. Ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta ili registrirani primatelj iz Republike Hrvatske sam dogovara način na koji će biti obaviješten o tome da su trošarinski proizvodi stigli na mjesto direktne isporuke, kao i o zaprimljenim količinama.

3. Kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine– EMCS sustava

Kretanje (otprema) trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine dozvoljena je u Sustavu kontrole kretanja trošarinskih proizvoda (dalje: EMCS sustavu) samo uz primjenu elektroničkog trošarinskog dokumenta (dalje: e-TD). Trošarinski obveznici koji će poslovati u sustavu odgode plaćanja trošarine da bi mogli koristiti EMCS sustava (engl. Excise Movement and Control System) mogu:

- razviti vlastite IT sustave kompatibilne s EMCS sustavom, te se kao vanjski korisnici povezati s Informacijskim sustavom Carinske uprave na način koji omogućuje slanje elektroničkih poruka prema unaprijed prihvaćenom obliku i sadržaju, ili
- koristiti EMCS web aplikaciju Carinske uprave.

Osnovne smjernice pri uporabi EMCS aplikacije s opisom osnovnih poslovnih procesa sadržane su u EMCS uputama za korisnike u odnosu na nacionalnu i EU primjenu EMCS sustava te su dostupne na internetskim stranicama Carinske uprave, pod linkom <https://carina.gov.hr/istaknute-teme/e-carina/emcs/upute-i-dodatne-informacije-za-korisnike/3598>.

e-TD koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku (JRO- jedinstvena referentna oznaka EMCS kretanja odnosno e-TD-a) je dokument kojim se dokazuje da se u njemu navedene vrste i količine trošarinskih proizvoda kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine.

Pošiljatelj (ovlaštenu držatelja trošarinskog skladišta ili registrirani pošiljatelj) koristeći računalni sustav Carinskoj upravi putem EMCS sustava:

- ispostavlja e-TD na način da podnosi nacrt e-TD-a sukladno čl. 12. st.1 i čl. 13. st.1. ZOT-a i to najranije sedam dana prije datuma otpreme naznačenog na e-TD-u, a najkasnije na dan otpreme trošarinskih proizvoda. Računalni sustav Carinske uprave vrši elektroničku provjeru podataka u nacrtu e-TD i ako su podaci ispravni dokumentu dodjeljuje jedinstvenu referentnu oznaku (dalje: JRO), te e-TD s dodijeljenim JRO šalje pošiljatelju kao potvrdu da može početi kretanje u sustavu odgode plaćanja trošarine.
- može otkazati e-TD sve dok trošarinski proizvodi nisu otpremljeni iz trošarinskog skladišta u sustavu odgode plaćanja trošarine ili ako ih odmah nakon završenog carinskog postupka puštanja robe u slobodan promet nije otpremio registrirani pošiljatelj. Znači da kretanje započinje kada se trošarinski proizvodi otpremaju iz trošarinskog skladišta. Pošiljatelj mora ispuniti polja u nacrtu poruke o otkazivanje i podnijeti je računalnom sustavu Carinske uprave, a registrirani pošiljatelj i ispostaviti novi e-TD.

- može tijekom kretanja trošarinski proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine koristeći računalni sustav izmijeniti mjesto odredišta i navesti novo. Pošiljatelj mora ispuniti polja o nacrtu poruke o promjeni odredišta i podnijeti je računalnom sustavu Carinske uprave.

Primatelj (ovlaštenu držatelja trošarinskog skladišta ili registrirani primatelj ili povremeno registrirani primatelj) je u obvezi potvrditi primitak trošarinskih proizvoda pošiljatelju podnošenjem elektroničke Potvrde o primitku putem EMCS sustava odmah, odnosno najkasnije petog radnog dana nakon primitka trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine sukladno čl. 12. st. 6., čl. 13. st. 5., 6. i 7. te čl.17. ZOT-a. Pravila za utvrđivanje pravilnog završetka kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine kada se isporučuju na mjesto direktne isporuke na teritoriju Republike Hrvatske, sadržana su u odredbama čl. 12. st. 6. i čl. 17. ZOT-a te čl. 4. st. 4. POT-a u odnosu na nacionalna kretanja, odnosno u odredbama čl. 13. st. 5. i čl. 17. ZOT-a te čl. 4. st. 4. POT-a u odnosu na EU kretanja.

Ako primatelj utvrdi da *zaprimljena količina trošarinski proizvoda:*

- istovjetna količini koju je pošiljatelj naveo u e-TD-u, primatelj u potvrdi o primitku, uz ostale obvezne podatke, navodi/odabire u polju 6b Opći zaključak o primitku vrijednost (šifru) „Primitak prihvaćen i zadovoljavajući“.
- odstupa odnosno utvrdi višak trošarinskih proizvoda u odnosu na količinu koju je pošiljatelj naveo u e-TD te odluči prihvatiti uz prethodni dogovor sa pošiljateljem, isto iskazuje u elektroničkoj Potvrdi o primitku (temeljem sastavljenog zapisnika). Trošarinski proizvodi iskazani kao višak od strane ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta mogu se smjestiti u trošarinsko skladište primatelja u sustavu odgode plaćanja trošarine pod uvjetom da primatelj, isto zapisnički konstatira i unese u svoje evidencije. Ako je višak trošarinski proizvoda prihvaćeni od strane registriranog primatelja, smatra se da su količine trošarinskih proizvoda iskazane kao višak puštene u potrošnju te za ukupnu količinu zaprimljenih trošarinski proizvoda nastaje obveza obračuna i plaćanja trošarine.
- odstupa odnosno utvrdi manjak ili višak trošarinskih proizvoda u odnosu na količinu koju je pošiljatelj naveo u e-TD, primatelj isto navodi u elektroničkoj Potvrdi o primitku (temeljem sastavljenog zapisnika u kojem iznosi sve činjenice i okolnosti), u kojoj uz ostale obvezne podatke, navodi/odabire u polju 6b Opći zaključak o primitku vrijednosti (šifru) „Primitak prihvaćen iako nezadovoljavajući“ te mora za e-TD stavku za koju je utvrđen manjak ili višak popuniti dodatna polja, i to: polje 7b Indikator manjka ili viška; polje 7c Utvrđen manjak ili višak – odnosno navesti količinu utvrđenog manjka, odnosno viška u mjernoj jedinici koja odgovara šifri trošarinskog proizvoda; polje 7.1.a Razlog nezadovoljstva – odnosno navesti razlog nezadovoljstva odabirom odgovarajuće vrijednosti (šifre), primjerice: „0 = Drugo“ ili „1 = Višak“ ili „2 = Manjak“ ili „3 = Oštećena roba“. Svi dodatni podaci vezani uz primitak trošarinskih proizvoda mogu se navesti u polju 7.1b Dodatni podaci (polje za slobodan unos podataka), pri čemu unos podataka nije obavezan, osim u situaciji kada je u polju 7.1.a kao razlog nezadovoljstva navedena vrijednost „Drug“.

Pošiljatelj i primatelj imaju mogućnost poslati dodatna objašnjenja o nastalom manjku ili višku putem EMCS sustava tek nakon što je primatelj podnio potvrdu o primitku u kojoj su navedeni manjkovi ili viškovi. Podnošenje elektroničke poruke je opcionalno te ovisi poglavito o odluci pošiljatelja odnosno primatelja. U tu svrhu i pošiljatelj i primatelj mogu podnijeti više poruka objašnjenja za isti e-TD. Elek-

tronička poruka dodatna objašnjenja podnesena od strane pošiljatelja može, primjerice, sadržavati informaciju da stvarno otpremljene količine ne odgovaraju podacima u e-TD-u. Elektronička poruka dodatna objašnjenja podnesena od strane primatelja može, primjerice, sadržavati informacije da je dio robe (trošarinskih proizvoda) koja nedostaje stigao kasnije, nakon podnošenja potvrde o primitku; druga objašnjenja koja se mogu primjerice odnositi na gubitke nastale tijekom prijevoza.

U slučaju kada je u elektroničkoj Potvrdi o primitku (temeljem sastavljenog zapisnika) naznačen manjak ili višak, unatoč tome što je e-TD u statusu „isporučeno“, postupak utvrđivanja pravilnog završetka kretanja odvija se izvan EMCS sustava u okviru nadležnog postupanja Službe za trošarine i posebne poreze carinskog ureda nadležnog prema sjedištu, odnosno prebivalištu pošiljatelja/primatelja. Posebice se naglašava da u trenutku isporuke trošarinskih proizvoda, a u situacijama kada su manjkovi deklarirani u potvrdi o primitku od strane primatelja, svaka država članica ima pravo potraživati trošarinu na utvrđene manjkove prema stvarnom mjestu njihova nastanka, na temelju svih raspoloživih dokaza, među kojima i eventualnih objašnjenja pošiljatelja i/ili primatelja o razlogu manjak. Kod primitka trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine relevantnim količinama smatraju količine koje su navedene u e-TD (koje je pošiljatelj naveo u e-TD-u). Znači da je primatelj dužan utvrditi manjak trošarinskih proizvoda, upisati u svoju evidenciju, naznačiti u elektroničkoj Potvrdi o primitku (temeljem sastavljenog zapisnika) te bez odlaganja obavijestiti nadležni carinski ured koji pokreće postupak radi utvrđivanja obveze obračunavanja i plaćanja trošarine. Nadležni carinski ured može u postupku utvrđivanja obveze obračunavanja i plaćanja trošarine priznati količine koje odstupaju od količine koje je pošiljatelj naveo u e-TD-u u sljedećim slučajevima:

- kada primatelj dokaže da su manjkovi trošarinskih proizvoda nastali zbog pogreške pošiljatelja prilikom popunjavanja e-TD-a (u podatku o količinama npr. upiše 5000 umjesto 30.000), odnosno zbog operativne pogreške pošiljatelja prilikom otpreme (prilikom utovara dođe do greške, pa se npr. utovari manja količina): u tom slučaju za navedenu nedostatnu količinu ne nastaje trošarinski dug (količinu koja se stvarno zaprimi i konstatira u potvrdi o primitku nastaje trošarinski dug);
- kada je manjak trošarinskih proizvoda neodvojivo povezan s osobinama proizvoda (npr. evaporacija energenta): u tom slučaju navedenu manjak smatra se porezno priznatim najviše do visine utvrđene posebnim propisima te ne nastaje trošarinski dug (količinu koja se stvarno zaprimi i konstatira u potvrdi o primitku nastaje trošarinski dug), a pošiljatelj je dužan navedeni gubitak konstatirati i na odgovarajući način porezno tretirati u svojim evidencijama;
- kada su trošarinski proizvodi potpuno uništeni ili nepovratno izgubljeni zbog nepredviđenog slučaja (npr. prometna nezgoda tijekom kretanja) ili više sile kada se gubitak priznaje do visine utvrđene očevidnikom nadležnog tijela za procjenu štete (čl. 14. i 15. POT-a) a koji se sukladno čl. 22. st.1. t.4. ZOT-a smatraju potpuno uništenima ili nepovratno izgubljenima kada ih više nije moguće koristiti kao trošarinske proizvode;
- kada su trošarinski proizvodi zaprimljeni u manjoj količini zbog nepravilnosti koje su se dogodile tijekom kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine zbog kojih se kretanje ili dio kretanja nije završio na pravilan način, a sam primatelj konstatira/prijavljuje da je došlo do nepravilnosti na temelju dokaza ili osnovane sumnje da je ista počinjena od

strane sudionika u kretanju (primjerice prijevoznika), za navedenu količinu nastaje trošarinski dug.

U slučajevima utvrđenih i deklariranih manjkova teret dokazivanja je na primatelju.

U tom smislu se ukazuje da objašnjenje primatelja u odnosu na naprijed navedena odstupanja, odnosno manjkove u svakom slučaju mora postojati u okviru EMCS sustava na naprijed opisani način i u odgovarajućim knjigovodstvenim ispravama na temelju kojih se vrši knjiženje u knjigovodstvenoj evidenciji primatelja. U nedostatku istoga neće se smatrati prihvatljiv iskaz primatelja u potvrdi o primitku odnosno količine /odstupanja evidentirana u potvrdi o primitku, već će se jedino relevantnima smatrati one količine koje su navedene u e-TD (koje je pošiljatelj naveo u e-TD-u).

Kada primatelj *primi trošarinske proizvode bez e-TD* (smatra se da su pušteni u potrošnju) dužan je bez odlaganja o istome obavijestio nadležni carinski ured, a postupanje je sljedeće kod:

- nacionalnog kretanja odnosno kretanja koje započinje i završava na teritoriju RH (između trošarinskih skladišta ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta) ako se utvrdi da pošiljatelj nije podnio e-TD, a primatelj prihvaća pošiljku trošarinskih proizvoda koje je naručio s namjerom da iste smješta u trošarinsko skladište i unosi u svoje evidencije, za primatelja ne nastaje obveza obračuna i plaćanja trošarine, odnosno ne nastaje trošarinski dug. Protiv pošiljatelja se pokreće prekršajni postupak. U slučaju da primatelj ne prihvaća pošiljku trošarinskih proizvoda, jer iste nije niti naručio, protiv pošiljatelja se pokreće postupak utvrđivanja obveze obračunavanja i plaćanja trošarine i prekršajni postupak. Međutim, ako se utvrdi da je pošiljatelj podnio e-TD smatrati će se da se trošarinski proizvodi nalaze u sustavu odgode plaćanja trošarine te za primatelja ne nastaje obveza obračuna i plaćanja trošarine, a protiv pošiljatelja se pokreće prekršajno postupak obzirom da trošarinske proizvode nije pratila propisana dokumentacija
- EU kretanja odnosno primitka trošarinski proizvoda od pošiljatelja iz druge države članice EU, primatelj u RH (ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta /registrirani ili povremeno registrirani primatelj) dužan je uspostaviti i komunikaciju s pošiljateljem radi utvrđivanja svih okolnosti u svezi otpreme predmetne pošiljke bez propisanog trošarinskog dokumenta.

Kada primatelj *primi trošarinske proizvode koji nisu iskazani u e-TD-u*, zbog greške pošiljatelja u trenutku utovara robe, dužan je bez odlaganja o istome obavijestio nadležni carinski ured te dostaviti svu relevantnu dokumentacije za kretanje konkretne pošiljke trošarinskih proizvoda, a postupanje je sljedeće kod:

- nacionalnog kretanja ako primatelj (ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta), u dogovoru s pošiljateljem (ovlaštenim držateljem trošarinskog skladišta), odluči prihvatiti trošarinske proizvode (pod pretpostavkom da posjeduje odobrenje za primitak te vrste trošarinskih proizvoda) može ih smjestiti u trošarinsko skladište bez obračuna trošarine pod uvjetom da isto zapisnički konstatira i unese u svoje evidencije; podnijeti potvrdi o primitku putem EMCS sustava za predmetni e-TD u kojoj: u polju 6.b navodi opći zaključak o primitku: „primitak prihvaćen iako nezadovoljavajući“, te indikator manjka u polju 7.b za trošarinske proizvode navedene u e-TD-u te utvrđeni manjak u polju 7.c u kojem navodi cijelu količinu trošarinskih proizvoda koji su navedeni u e-TD-u (ako je više stavki u e-TD-u navodi se indikator manjka i utvrđeni manjak odnosno količina manjka za svaku e-TD stavku zasebno), kao i razlog nezadovoljstva u polju 7.1a i to vrijednost/šifru „Drugo“ uz

obrazloženje u polju 7.1b Dodatni podaci da su umjesto trošarinskih proizvoda navedenih u e-TD-u zaprimljeni trošarinski proizvodi iz šifre trošarinskih proizvoda _____ u količini od _____, U slučaju da primatelj odbija prihvatiti trošarinske proizvode, jer ne odgovaraju narudžbi, dužan je podnijeti potvrdu o primitku putem EMCS sustava za predmetni e-TD u kojoj: u polju 6.b navodi opći zaključak o primitku: „primitak odbijen“, te u polju 7e odbijenu količinu odnosno cijelu količinu trošarinskih proizvoda navedenih u e-TD-u (ako je više stavki u e-TD-u navodi se odbijena količina za svaku e-TD stavku zasebno), kao i razlog nezadovoljstva u polju 7.1a i to vrijednost/šifru „Drugo“ uz obrazloženje u polju 7.1b Dodatni podaci da su umjesto trošarinskih proizvoda navedenih u e-TD-u zaprimljeni trošarinski proizvodi iz šifre trošarinskih proizvoda _____ u količini od _____. Ako nadležni carinski ured utvrdi da se radi o grešci pošiljatelja u trenutku utovara robe, daje uputu pošiljatelju da podnese promjenu odredišta putem EMCS sustava kako bi se izvršio povrat robe u trošarinsko skladište otpreme.

- EU kretanja ako primatelj koji posjeduje odobrenje za primitak te vrste trošarinskih proizvoda u dogovoru s pošiljateljem odluči prihvatiti trošarinske proizvode a ima status registriranog primatelja ili povremeno registriranog primatelja mora ih provesti kroz svoje evidencije te obračunati trošarinu, odnosno ako posluje u statusu ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, može smjestiti trošarinske proizvode u trošarinsko skladište bez obračuna trošarine pod uvjetom da isto zapisnički konstatira i unese u svoje evidencije; podnijeti potvrdu o primitku putem EMCS sustava za predmetni e-TD u kojoj: u polju 6.b navodi opći zaključak o primitku: „primitak prihvaćen iako nezadovoljavajući“, te indikator manjka u polju 7.b za trošarinske proizvode navedene u e-TD-u te utvrđeni manjak u polju 7.c u kojem navodi cijelu količinu trošarinskih proizvoda koji su navedeni u e-TD-u (ako je više stavki u e-TD-u navodi se indikator manjka i utvrđeni manjak odnosno količina manjka za svaku e-TD stavku zasebno), kao i razlog nezadovoljstva u polju 7.1a i to vrijednost/šifru „Drugo“ uz obrazloženje u polju 7.1b Dodatni podaci da su umjesto trošarinskih proizvoda navedenih u e-TD-u zaprimljeni trošarinski proizvodi iz šifre trošarinskih proizvoda _____ u količini od _____. U slučaju da primatelj odbija prihvatiti trošarinske proizvode, jer ne odgovaraju narudžbi dužan je: podnijeti potvrdu o primitku putem EMCS sustava za predmetni e-TD u kojoj: u polju 6.b navodi opći zaključak o primitku: „primitak odbijen“, te u polju 7e odbijenu količinu odnosno cijelu količinu trošarinskih proizvoda navedenih u e-TD-u (ako je više stavki u e-TD-u navodi se odbijena količina za svaku e-TD stavku zasebno), kao i razlog nezadovoljstva u polju 7.1a i to vrijednost/šifru „Drugo“ uz obrazloženje u polju 7.1b Dodatni podaci da su umjesto trošarinskih proizvoda navedenih u e-TD-u zaprimljeni trošarinski proizvodi iz šifre trošarinskih proizvoda _____ u količini od _____. Primatelj iz RH u navedenom slučaju može izvršiti povrat trošarinskih proizvoda pošiljatelju u drugu državu članicu EU uz pojednostavnjeni papirnati prateći trošarinski dokument – PPTD iz čl. 19. st. 1. ZOT-a odnosno dokument iz čl. 19. st. 9. ZOT-a te ostvariti pravo na povrat prethodno plaćene trošarine ako je postupio sukladno čl. 19.st.4. ZOT-a.

Postupanje u slučaju nedostupnosti računalnog sustava Carinske uprave i/ili računalnog sustava pošiljatelja, odnosno primatelja propisano je čl. 15. i 16. ZOT-a kao i čl. 6. Pravilnika o trošarinama (Nar.

nov., br. 131/15 i 45/16: dalje: POT-a) u odnosu na početak i završetak kretanja, promjene odredišta ili podnošenja potvrde o primitku/ potvrde o izvozu korištenjem rezervnog postupka.

4. Kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine koje se u cijelosti odvija na teritoriju RH – nacionalna kretanja

Kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine na teritoriju RH propisano je čl. 7., 8., 10. do 12., 14., 14.a, 17. i 18. st. 1. ZOT-a kao i čl. 2. i 3., čl. 4. st.1.t.1., st. 2. t. 1., st. 3. t. 1. st. 4. i st. 6. te čl. 7., 8. i 83. POT-a.

4.1. Trošarinski proizvodi se kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine na teritoriju RH uz e-TD

Trošarinski proizvodi kreću se uz e-TD kada se:

- 1) otpremaju iz jednog trošarinskog skladišta ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta u drugo trošarinsko skladište ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, odnosno između trošarinskih skladišta istog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta. Tijekom kretanja trošarinske proizvode fizički mora prati tiskana inačica e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku (JRO), koji se na zahtjev mora predložiti nadležnim tijelima. Tijekom kretanja piva koje je proizveo ovlašteno držatelj trošarinskog skladišta – proizvođač piva koja ima odobrenje za poslovanje u statusu male nezavisne pivovare kada se isto kreće u sustavu odgode plaćanja trošarine od jednog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta do drugog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, odnosno između trošarinskih skladišta istog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, pošiljku mora pratiti uz tiskanu inačicu e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku (JRO) i preslika pisane izjave ovjerena od nadležnog carinskog ureda u kojoj je naveden broj i datum odobrenja nadležnog carinskog ureda za poslovanje u statusu male nezavisne pivovare kao i podataka iz odobrenja o godišnjoj proizvodnji piva u hektolitrima (izdao ovlašteno držatelj trošarinskog skladišta-proizvođača piva). Nadalje svako daljnje kretanje piva koje je proizvela mala nezavisna pivovara sa sjedištem u drugoj državi članici EU odnosno trećoj državi na teritoriju RH kada se isto kreće u sustavu odgode plaćanja trošarine od jednog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta do drugog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, odnosno između trošarinskih skladišta istog ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta, pošiljku mora pratiti uz tiskanu inačicu e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku (JRO) i ovjereni dokument nadležnog tijela države članice otpreme EU odnosno treće države u kojem se navodi količina piva koju je mala nezavisna pivovara proizvela u prethodnoj godini i potvrđuje: da je pravno i ekonomski neovisna od bilo koje druge pivovare; da koristi proizvodne (nadzemni i podzemni prostori) i skladišne prostore fizički odvojene od prostora bilo koje druge pivovare u kojoj se proizvodi pivo i da ne proizvodi pivo prema licenci.

Iznimka je kod duhanskih prerađevina gdje se ne primjenjuju opća pravila nadzora kretanja trošarinskih proizvoda jer im trošarinska obveza nastaje u trenutku isporuke iz trošarinskog skladišta drugom ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta

- na teritoriju RH, osim ako se otpremaju ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta koji vrši prodaju u izdvojenim prodajnim mjestima trošarinskih skladišta u zračnim lukama putnicima koji putuju u drugu državu članicu EU odnosno u treću državu ili treći teritoriji te ako se nadovezuje daljnji postupak u sustavu odgode plaćanja trošarine otpremom u drugu državu članicu EU odnosno do mjesta na kojem napuštaju teritorij EU.
- 2) otpremaju iz trošarinskog skladišta ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta u RH u mjesto direktne isporuke na teritoriju Republike Hrvatske, kada je to mjesto direktne isporuke odobreno ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta. Znači da je ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta unutar statusnog trošarinskog odobrenja odobrena direktna isporuka za primanje trošarinskih proizvoda - alkohole i alkoholna pića te energente u sustavu odgode plaćanja trošarine na mjestu direktne isporuke u RH i iste može primati na mjestu direktne isporuke koje je izvan lokacije trošarinskog skladišta. Pošiljatelj - ovlašten držatelj trošarinskog skladišta navodi u e-TD-u: u polju 1a Šifra odredišta: šifru 4 = direktna isporuka; u podatkovnoj skupini 5 Primatelj: podatke o trošarinskom broju, nazivu i adresi ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta iz Republike Hrvatske koji ima odobrenje za primanje trošarinskih proizvoda na mjestu direktne isporuke; u podatkovnoj skupini 7 Mjesto isporuke: adresu odnosno identifikacijsku oznaku mjesta direktne isporuke. Trošarinski proizvodi se isporučuju izravno na mjesto direktne isporuke. Trošarinski obveznik koji ima odobrenje za primitak trošarinskih proizvoda na mjestu direktne isporuke mora biti naveden u e-TD-u kao primatelj. Odgovornost je na primatelju – ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta da pošiljatelju – ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta dostavi sve informacije koje su nužne za ispravno popunjavanje e-TD-a, uključujući adresu mjesta direktne isporuke ili identifikacijsku oznaku mjesta direktne isporuke na kojoj će trošarinski proizvodi biti isporučeni. Ako primatelj ne želi da pošiljatelj znade stvarnu adresu mjesta direktne isporuke, u tom slučaju pošiljatelj u e-TD-u navodi samo identifikacijsku oznaku mjesta direktne isporuke koju mu je prethodno dostavio primatelj. Tijekom kretanja trošarinske proizvode – alkohol i alkoholna pića te energente prati tiskana inačica e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku (JRO), koji se na zahtjev mora predložiti nadležnim tijelima.
 - 3) otpremaju iz trošarinskog skladišta ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta u RH u mjesto na teritoriju RH na kojem trošarinski proizvodi napuštaju teritorij EU (izvoz). Kretanje trošarinskih proizvoda do carinskog ureda izvoza prati tiskana inačica e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku (JRO), osim u slučaju ako se postupak kućnog carinjenja obavlja iz prostora pošiljatelja – ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta koji ujedno ima carinski status ovlaštenog izvoznika. Do carinskog ureda izlaza trošarinske proizvode uz tiskanu inačicu e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži JRO prati i Prateća izvozna isprava (PII).
 - 4) otpremaju iz trošarinskog skladišta ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta u drugo trošarinsko skladište ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta preko teritorija druge države članice EU. Tijekom kretanja trošarinske proizvode prati tiskana inačica e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku (JRO), a kod kretanja piva proizvedenog od male nezavisne pivovare i izjava male nezavisne pivovare kako je navedeno pod točkom 4.1. pod točki 1.

- 5) otpremaju iz trošarinskog skladišta ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta u drugo trošarinsko skladište ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta preko teritorija treće države ili trećeg teritorija. Tijekom kretanja trošarinske proizvode prati tiskana inačica e-TD-a i isprave propisane carinskim propisima, a kod kretanja piva proizvedenog od male nezavisne pivovare i izjava male nezavisne pivovare kako je navedeno pod točkom 4.1. pod točki 1.

4.2. Kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine na teritoriju RH uz odstupanje od obveze podnošenja e-TD

Iznimno, odstupanje od obveze primjene EMCS sustava, odnosno podnošenja e-TD za kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine dozvoljeno je kada se trošarinski proizvodi:

- 1) otpremaju iz trošarinskog skladišta ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta u pogon oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda i iz pogona oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda u trošarinsko skladište ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta uz prethodnu suglasnost carinskog ureda nadležnog prema sjedištu, odnosno prebivalištu oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda. Kretanja trošarinske proizvode dozvoljeno je uz papirnatu prateću trošarinski dokument kojega ispostavlja pošiljatelj – ovlašten držatelj trošarinskog skladišta prije otpreme trošarinskih proizvoda na propisanom obrascu PTD iz Priloga 4 POT-a. Pošiljku trošarinskih proizvoda do primatelja – oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda prate primjerci 2, 3 i 4 PTD.
- 2) otpremaju između trošarinskih skladišta istog ovlaštenog držatelja trošarinskih skladišta, gdje se može odobriti pojednostavnjenje postupka uz uvjet postojanja prethodnog odobrenja nadležnog carinskog ureda navedenog u trošarinskom odobrenju za ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta i za trošarinsko skladište, uz uobičajene trgovačke isprave. Ako se radi o pivu proizvedenom od male nezavisne pivovare, kretanje mora pratiti i izjava male nezavisne pivovare kako je navedeno pod točkom 4.1. pod točki 1.
- 3) nakon završetka carinskoga postupka puštanja robe u slobodan promet (u postupku 45) u RH trošarinski proizvodi se odmah nose u trošarinsko skladište ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta ili pogon oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda. Kretanje se odvija uz primjerak papirnateg ispisa uvozne carinske deklaracije podnesene u okviru HRAIS-a ili temeljem knjigovodstvenog zapisa kada se primjenjuje pojednostavnjeno deklariranje postupak puštanja robe u slobodan promet. Uvjet je da je korisnik odobrenja za primjenu pojednostavnjenog postupka odnosno uvoznik ujedno i ovlašten držatelj trošarinskog skladišta i/ili oslobođeni korisnik trošarinskih proizvoda. Uz naprijed navedeni dokument kada ovlašten držatelj trošarinskog skladišta (koji je ujedno i uvoznik) unosi pivo proizvedeno od strane male nezavisne pivovare iz treće države u sustavu odgode plaćanja trošarine u trošarinsko skladište i to odmah nakon završenog carinskog postupka puštanja robe u slobodan promet, dužan je pri uvozu i pri puštanju u potrošnju osigurati za svaku pošiljku ovjereni dokument nadležnog tijela treće države u kojem se navodi količina piva koju je mala nezavisna pivovara proizvela u prethodnoj godini i potvrđuje: da je pravno i ekonomski neovisna od bilo koje druge pivovare; da koristi proizvodne (nadzemni i podzemni

prostori) i skladišne prostore fizički odvojene od prostora bilo koje druge pivovare u kojoj se proizvodi pivo i da ne proizvodi pivo prema licenci.

5. Kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine između RH i drugih država članica EU

Kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine između RH i drugih država članica EU (uključujući unos trošarinskih proizvoda u RH) propisano je čl. 9. i 10., čl. 11. st. 1., čl. 13., 14., 14.a, 15., 16. i 17. te čl. 18. st. 2. ZOT-a kao i čl. 2. i 3., čl. 4. st. 1. t. 2., st. 2. t. 2., st. 3. t. 2., st. 4. i st. 5. i 82. POT-a. Trošarinski proizvodi se kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine između RH i drugih država članica EU, uključujući kretanja preko trećih država ili trećih teritorija, uz primjenu EMCS sustava, odnosno uz e-TD. Tijekom kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine pošiljku može pratiti samo tiskana inačica e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku (JRO).

5.1. Kretanje trošarinski proizvoda u sustavu odgode između RH i drugih država članica koje započinje na teritoriju RH

Pošiljatelj – ovlaštenu držatelju trošarinskog skladišta ili registrirani pošiljatelj u obvezi je osigurati tiskanu inačicu e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži JRO. Navedeni dokument prati kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine te se tijekom kretanja na zahtjev mora predložiti nadležnim tijelima. Pošiljatelj – ovlaštenu držatelju trošarinskog skladišta otprema iz trošarinskog skladišta u RH ili registrirani pošiljatelj od mjesta uvoza u RH na mjesto odredišta u drugoj državi članici EU koje može biti:

- trošarinsko skladište (ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta u drugoj državi članici EU),
- registrirani primatelj u drugoj državi članici EU,
- povremeno registrirani primatelj u drugoj državi članici EU,
- mjesto direktne isporuke, ukoliko država članica odredišta primjenjuje u svojem zakonodavstvu taj institut,
- osoba čiji je položaj prema zakonodavstvu države članice usporediv s položajem osoba iz čl. 29. st. 1. ZOT-a (tzv. „izuzeti primatelj“, npr. diplomatska i konzularna predstavništava, međunarodne organizacije, diplomatsko osoblje, oružane snage država članica NATO-a),
- do mjesta na kojem trošarinski proizvodi napuštaju teritorij Europske unije (izvoz), a izvozne formalnosti se obavljaju u drugoj državi članici od strane otpremnika koji djeluje u ime pošiljatelj i podnosi izvoznu carinsku deklaraciju ECS aplikaciji druge države članice – države članice izvoza.

Kretanje piva koje je proizvela mala nezavisna pivovara te koje ovlaštenu držatelju trošarinskog skladišta iz RH otprema u komercijalne svrhe u drugu državu članicu EU u kojoj se namjerava zahtijevati snižena visina trošarine na pivo, fizički mora pratiti tiskana inačica e-TD-a ili komercijalni dokument koji sadrži JRO te preslika pisane izjave ovjerena od nadležnog carinskog ureda u kojoj je naveden broj i datum odobrenja nadležnog carinskog ureda za poslovanje u statusu male nezavisne pivovare kao i podatak iz odobrenja o godišnjoj proizvodnji piva u hektolitrima.

5.2. Kretanje trošarinski proizvoda u sustavu odgode između RH i drugih država članica koje započinje na teritoriju druge države članice EU

Pošiljatelj -ovlaštenu držatelju trošarinskog skladišta iz EU otprema iz trošarinskog skladišta u drugoj državi članici EU ili registrirani pošiljatelj iz druge države članice EU od mjesta uvoza u drugoj državi članici EU osobama u RH koje su ovlaštene primiti trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine, i to:

- ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta,
- registriranom primatelju,
- povremeno registriranom primatelju,
- na mjesto direktne isporuke, kada je to mjesto odobreno ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta ili registriranom primatelju u Republici Hrvatskoj,
- osobama iz čl. 29. st. 1. ZOT-a („izuzeti primatelj“),
- do mjesta na kojem trošarinski proizvodi napuštaju teritorij Europske unije (izvoz), a izvozne formalnosti se obavljaju u carinskom uredu u RH, pri čemu je RH država članica izvoza.

Trošarinski obveznik koji prima pivo proizvedeno od male nezavisne pivovare sa sjedištem u drugoj državi članici EU u svrhu primjene snižene visine trošarine na pivo mora osigurati za svaku pošiljku ovjereni dokument nadležnog tijela države članice otpreme u kojem se navodi količina piva koju je mala nezavisna pivovara proizvela u prethodnoj godini i potvrđuje: da je pravno i ekonomski neovisna od bilo koje druge pivovare; da koristi proizvodne (nadzemni i podzemni prostori) i skladišne prostore fizički odvojene od prostora bilo koje druge pivovare u kojoj se proizvodi pivo i da ne proizvodi pivo prema licenci.

Ovlaštenom držatelju trošarinskog skladišta unutar statusnog trošarinskog odobrava se direktna isporuka za primanje trošarinskih proizvoda - alkohole i alkoholna pića te energente u sustavu odgode plaćanja trošarine na mjestu direktne isporuke u RH i iste može primiti na mjestu direktne isporuke koje je izvan lokacije trošarinskog skladišta. Registrirani primatelj koji ima odobrenje za primanje trošarinski proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine na mjestu primitka i eventualno mjestu/ima direktne isporuke, odnosno na mjestima direktne isporuke u RH može primiti iste trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine na to odobreno mjesto samo kada ih prima iz druge države članice EU. Kada trošarinske proizvode prima registrirani primatelj smatrati će se da se trošarinski proizvodi navedeni u e-TD-u sa šifrom odredišta 2 isporučuju na adresu koja je odobrena registriranom primatelju u Republici Hrvatskoj kao mjesto primitka, identično ili različito od lokacije. Naime odobreno mjesto primitka u pravilu je mjesto koje se nalazi na lokaciji sjedišta tvrtke registriranog primatelja (i zadovoljava sve propisane uvjete) odnosno, iznimno mjesto (i to samo i isključivo jedno) koje se nalazi na lokaciji koja je različita od sjedišta (jer sjedište ne zadovoljava sve propisane uvjete za primitak trošarinskih proizvoda) tvrtke (i zadovoljava sve propisane uvjete).

Trošarinski proizvodi se isporučuju izravno na mjesto direktne isporuke. Pošiljatelj - ovlaštenu držatelju trošarinskog skladišta ili registrirani pošiljatelj iz druge države članice navodi u e-TD-u: u polju 1a Šifra odredišta: šifru 4 = direktna isporuka; u podatkovnoj skupini 5 Primatelj: podatke o trošarinskom broju, nazivu i adresi ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta iz Republike Hrvatske odnosno registriranog primatelja iz Republike Hrvatske koji ima odobrenje za primanje trošarinskih proizvoda na mjestu direktne isporuke; u podatkovnoj skupini 7 Mjesto isporuke: adresu odnosno identifikacijsku oznaku mjesta

